

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Вівторок, 4 серпня 1987 року

№ 93 (3912).

Ціна 2 коп.

НАШ СУЧАСНИК

ДІДА свого, Павла Дробота, Григорій не бачив. Але старі військові фото й батькові розповіді все-таки «познайомили» їх. Тож не дарма Григорій відчував завжди незриме присутність у своєму житті солдата Великої Вітчизняної Павла Григоровича Дробота...

Коли мужніють наші хлопчики? Де набувають найкращих рис, щоб у потрібний момент сміливо кинулися у двобій зі злом? Хто вчить їх жити не за законами вигоди, а совісті?

У дитинстві в Григрія було своє, особливе: в кожній прочитаній книжці про війну, в кожному переглянутому кінофільмі шукав він слід свого діда... І коли вже в роки армійської служби довелося йти вулицями Волгограда, — думав, що десь тут чотири з лишком десятиліття тому захищав Вітчизну і його дід. А він — бойові побратими, з якими дійшов до Берліна, звільняв від фашистів народи Польщі, Румунії, Чехословаччини...

Від чого мужніють наші хлопчики? Чи не сама Вітчизна дає їм невичерпні сили?

ЗОНА МУЖНОСТІ

1. Будні

Додому він повернувся навесні. Радість буття володіла молодим серцем, додавала сили. Григорій довго не роздумував: став формувальником Новоукраїнського заводу залізобетонних виробів. Роботі віддавався до останку. Прийшло професійне визнання. Почесні грамоти, портрет на заводській Дошці пошани — осього цього добився Дробот за два роки.

Одружився. А коли народився хлопчик, вони з Валентиною педого підбрали йому ім'я. Сина Григорій назвав на честь діда — Павлом. Прийде час, і він, Григорій, розповість маленькому Павлу, як чоловік з такими самими цінностями міг серед важкого воєнного лихоліття, серед тисяч погорти і смертей назустріч людям своє велике серце...

З того часу, як узяв молодий батько до рук теплий живий сновиток, зрозумів, яка відповідальність лягла на його плечі: не просто одягти, нагодувати свою кровинку, а виростити хорошу й чесну людину. Відтепер усі бар'єри (навколишнього сприйняття ним через усвідомлення свого батьківства. Ось Павлик сказав свої перші слова, ступив перші два (найтяжчі!) кроки... А сьогодні хлопчик вже вибігає батькові назустріч, лише зачекує передньої знайомі кроки.

Чудовий син, любляча дружина, нещодавно квартира. На роботі — все гаразд. Що ще людині треба? Та одного дня...

...30 липня торік телефонний дзвінок у кабінеті директора заводу розітнув ідеальну тишину...

2. Дах «саркофагу»

Коли і ким вперше було вимовлено це слово, ніхто не пам'ятав. Одягнуті у незвичайні костюми, вони стали схожі на

якихось ілюзорних, переляканих, примарних істот. Але це були не привиди, а люди, сповнені бажання виконати свій громадянський обов'язок.

Які почуття володіли ними, коли вперше одягали вони це спеціальне спорядження? Гумовий, просочений комбінезон, таке ж взуття, на голові — спецшолом. Очі захищені окулярами, грудна клітка спереду і ззаду — пластинами...

У частині, кули прибув Дробот для проходження служби, вів підготовку до зими, будували клуб, складали тощо. У гості до військовослужбовців приїжджали вокально-інструментальні ансамблі, співаки з Одеси, Києва, інших міст республіки і країни. Дні проходили швидко, ніби й непомітно. Але жоден з них не минув безслідно в людських душах — до цього зобов'язувало все, що бачили навкруг, все, що доводилося робити там, у зоні мужності. В Чорнобилі.

...Перед тим, дізнавшись у Новоукраїнському районвійськоматі, що потрібно їхати саме в Чорнобиль, Григорій намагався уявити, яка з опанованих ним раніше професій (водій, компресорник, формувальник) знадобиться там. Та те, що довелося виконувати, не співпадало з жодною.

Роботи по ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС тоді були в розпалі. Уламки навколо реактора вже прибрали. Але перед групами дезактивації поставило ще одне небезпечне завдання: очисити п'ятір тисячі квадратних метрів покрівлі. Скрізь на даху вилізли всілякі конструкції, шматки графіту. Та й сам бітум із вилізлими осколками треба було зняти, повалити жити в контейнері, підготувати для відправки на схоронення.

Група влізла на шість тридцять ранку, наступна — через годину. По прибутті на станицю, після медичної перевірки, кожен одержував захис-

ний комплект. Працювати на даху дозволялося лише раз на добу від 30 секунд до 15 хвилин (в залежності від стану зараження ділянки).

Як за такої короткої проміжок часу можна встигнути вибиту наверх, не заблудившись у хитрому дощовому сипі сходов, викопати завдання і спуститися вниз?

Виявляється, можна... Спочатку вирішили рухатися секунди кожної себе. Та одразу ж зрозуміли: відволікається увага, за цей час можна було зробити більше. Варує за секундою стрілкою на циферблаті слідкувати один, інші працювали. Лунала коротка команда офіцера — і група залишила об'єкт. Далі — санітарна обробка, перев'язання, медичний контроль, дезактивація транспорту.

Десять разів одягав і десять разів скидав незвичайне спорядження Григорій Дробот. «Противник» був невидимим, невідчутним ні на дотик, ні на смак, ні на запах. Може, саме тому почуття відповідальності ставало ще сильнішим, увага — ще гострішою...

Поруч на покрівлі діяли роботи. Але їм одним у тій складній ситуації, без людського втручання, виконати заплановане було просто неможливо.

...Закінчилося незвичайне 54-денне відрядження Дробота. Швидко миготіли за вікном автобуса осінні краєвиди. А серце Григорія було вже вдома, з Валею, з Павликом...

Виросте син і серед грамот, якими нагороджено його батька, знайде одну особливу — від Поліського райкому ЛКСМ України. А також подяку, вручену Г. Б. Дроботу в частині Зверху на червоній обкладинці — «п'ятикутні зірка, серп і молот». На розвороті — фото Чорнобильської АЕС і текст: «Виконуючи завдання Радянського уряду у надзвичайно складній обстановці, Ви висловили проїшли випробування на мужність і стійкість, проявили високі морально-політичні і психологічні риси... Висловлюємо Вам подяку за відмінне виконання патріотичного обов'язку перед Батьківщиною». І підпис: командир військової частини, заступник командира по політчастині. Дата: 25 вересня 1986 року.

На початку жовтня того ж року, вже дома, Григорій Дробот прийняв в лави КПРС. Так по-справжньому поверталися для нього звичні дні. Втім, стався в них і певні зміни. Освоює Григорій ще одну професію: працює нині сторожем у складському цеху рідного заводу. Ного портрет занесено на районну Дошку пошани. Підрастає син...

Життя продовжується. Н. ГАРАС.
м. Новоукраїнка.

Прес-центр

«МК»

повідомляє:

ДОЛІНСЬКА. Комсомолець Сергій Найко з радгоспу імені Карла Маркса працює помічником у батька Євгена Олександровича. Живуть вони по-ударному, першими серед комбайнових екіпажів району добилися 5-тисячного намоту зерна. Батькові і сину вручено диплом учасника змагання на приз імені кавалера ордена Леніна комбайнера Г. Є. Червоного, який загинув, рятуючи врожай.

МАІА ВІСКА. Першим серед жнивників району виконав своє соціалістичне зобов'язання — намотити 5 тисяч цент-

нерів зерна — комсомолец Віктор Околіта з радгоспу «Мар'янівський». Від його «Колоса» вже надійшло на тік понад 6 тисяч центнерів зерна.

УЛІЯНОВКА. Швидкоїсними рейсами перевозить зерно з поля на тік комсомолец Юрій Примха. Його щоденний доробок 500—600 центнерів, а з початку жнив — понад 5 тисяч центнерів.

ГОЛОВАНІВСЬК. Врожайу завдяки на перемогу у районному змаганні комбайнерів зробив переможцем минулорічних жнив І. К. Марчук з колгоспу імені Тельмана. Разом зі своїм помічником комсомольцем Валентином Марчаком він першим серед комбайнерів району намотав 5 тисяч центнерів зерна.

СВІТЛОВІДСЬК. Підбито підсумки соціалістичного змагання молодих

жнивників району за перші десять днів збиральної кампанії. Його переможцями визначили комбайнерів Сергія Кузьменка і Степана Заболотного з колгоспу імені Чапаєва, Миколу Горбачова і Володимира Покотила з колгоспу «Дружба», сімейний екіпаж у складі Дмитра Миколайовича і Віталія Вакуленків з цього ж господарства, жаткаря колгоспу імені Леніна Сергія Григоренка. Правовласником хлібної ниви вручено перехідні вимпелі міському ЛКСМУ.

Щодня перевищують змінні норми на збиранні ячменю в колгоспі імені Богдана Кіровоградського району комбайнер Яків Олександрович Бандурко і його помічник, племянник Олександра Бандурко. Молодечий запал юнака, котрий вперше працює на жнивках, і досвід Якова Олександровича вивели екіпаж в число правовласників соціалістичного змагання в господарстві.

На знімку: збиральний екіпаж БАНДУРКІВ.

Фото А. ПЕЧЕНІШКА

ЖИТТЯ СПІЛКИ

Без нудьги й одноманітності

ПРОЙШЛИ КОМСОМОЛЬСЬКІ ЗБОРИ УЛЬЯНОВСЬКОГО ЦУКРОКОМБІНАТУ.

Недавні загальні збори комсомольців бурякозаводу та цукрозаводу були бурхливими. Ще б пак! Адже тут йшла мова про виконання рішень XX з'їзду ВЛКСМ. Та й соромно було б перед керівниками виробничих ланок, секретарями цехових парторганізацій, запрошеними на збори, займатися пустослів'ям. Говорили про конкретні справи, висували плани вирішення назрілих проблем.

Перший секретар райкому комсомолу Валерій Зеленька, який головував на зборах, відразу ж застеріг товаришів: говорити про зроблене, займатися самозвітами не повинен ніхто. Говорити

треба насамперед про наболіле, вносити свої пропозиції.

І комсомольці не мовчали. Секретар комітету комсомолу Анатолій Яровий звернув увагу на низький рівень культурно-масової роботи з молоддю у відділках імені Горького та Новоселицькому, а також на цукрозаводі. Там секретарі Людмила Гринчук, Галина Прушинська та Олександр Чернієнко недостатньо займаються організацією дозвілля молоді. Запропонував Анатолій і вихід з такого становища — організувати дискусійний клуб «Пошук». Юнаки і дівчата, крім того, вже найближчим часом матимуть змогу відвідувати

спортивні майданчики на цукрозаводі, Ульянівському та Новоселицькому відділках бурякозаводу. Все це робитиметься молодими руками.

Для надання практичної допомоги в проведенні зборів у цехові комсомольські організації направляються члени комітету комсомолу — Сергій Гульченко, Ольга Галатіна, Євген Кравець, Клавдія Манесик, Анатолій Яровий. Збори зобов'язали комітет комсомолу без зволікань створити комсомольсько-молодіжні екіпажі на збиранні зернових культур у Новоселицькому та Шамраївському відділках бурякозаводу. А на цукрозаводі — комсомольсько-молодіжні зміни під час щорічного сезону цукрова-риння.

Л. БАЖАТАРНИК,
громадський керуючий «Молодого комуніста»,
Ульянівський район.

Назвали «Кіровоградською»

За дванадцять кілометрів від обласного центру

гомінку азтостраду Кіровоград — Миколаїв — пелетинас магістральний газопровід Кременчук —

Богородчани. Поруч знаходиться будівельний майдетинас магістральний газники тресту № 2 Голо-

нафтобуду Міністерства будівництва підприємств нафтової і газової про-

мисловості СРСР споруджують компресорну станцію «Кіровоградська».

Про хід робіт на цьому важливому об'єкті нашому громадському кореспонденту розповідає начальник механізованої колони Г. М. Кравченко:

— З чого починалася будова? Як і водиться з підготовки виробничої бази. Ще в лютому 1985 року прибула на місце, обране для спорудження компресорної, перша ланка із шести чоловік. Вона й займалася прийомом вантажів — залізобетону, цементу, металу, піломатеріалів, вагончиків. Згодом в роботу включили й будівельників — 80 чоловік. Спецгосп імені Тельмана

Компартійського району виділив механізовану колону землі під промислові споруди і житлове містечко. Паралельно прокладалися дороги, велася тимчасова лінія електропередач. На обійшлося й без

труднощів, характерних для початкового періоду. Скажімо, із записанням готувалася проектна документація. Відповідно, не було й чіткості з фінансуванням будови, що стримувало надходження матеріалів та устаткування.

На поану потужність роботи розгорнулися лише у квітні минулого року. Нині вже змонтовано газоперекачуючі агрегати, технологічні і підсобно-допоміжні об'єкти. У розпалі — наладка контрольно-вимірювальних приладів та апаратури, прокладання електромереж та теплоізоляційні роботи.

Чимало операцій налагодити виконати нашим будівельникам найближчим часом: прокласти піпін зв'язку, обладнати електрохімічний станції, пожежну та охоронну сигналізацію. Вестимуться роботи по благоустрою підприємства та житлового містечка. І, звичайно ж, найвідповідальніші операції — пускалагоджувальні — ще попереду.

Вирішити ці питання, здати важливий об'єкт в строк можна лише тоді, якщо маєш кваліфіковані кадри. На жаль, нам їх бракує. Тому, користуючись нагодою, звертаюся до комсомольців, які мають робітничі спеціальності: відвідайте нашу будову, познайомтеся з роботою газовиків. Якщо сподобається — приймемо з радістю.

Колектив наш з хорошими традиціями. Механізована колона тільки останнім часом з честю апоралася зі споруджен-

ням кількох підземних сховищ газу в Латвії та Білорусії, розширила та технічно вдосконалила компресорну станцію «Михановичі» в Мінській області.

Допомагають зводити «Кіровоградську» більше десяти сублідрядних організацій. Серед кращих — колективи, очолювані виконробами В. М. Борисюком, С. М. Костіним, М. П. Коротиковим, Л. І. Гончаренком та заступником начальника спеціалізованого управління № 1 Є. С. Пічуліним. Здебільшого, це люди молоді, завзяті. Скажімо, Сергій Костін — комсомолец. Його бригада веде монтаж і налагодження устаткування. Входить до колективу десять чоловік, він достроково змонтував усі агрегати турбіни ГТК-10-45. Широкого розмаху серед монтажників набуло соціалістичне змагання на честь 70-річчя Великого Жовтня. Беззаперечний його лідер — керівник спеціалізованої ланки Микола Баршніков.

Добре працює і колектив старшого виконроба Володимира Борисюка. Нині він прокладає підземні комунікації до компресорного цеху. Незабаром будівельники монтуватимуть зону енергозабезпечення службово-виробничого комплексу, проведуть електромонтажні роботи в компресорному цеху. Тон у трудовому суперництві задають молоді виробничники В. Слюсарчук, А. Печорін, О. Ванкович, М. Гапоненко, В. Разгуляев.

Наша будова, як і більшість об'єктів, що їх ведуть підрозділи Міннаф-

тогазбуду, має свої особливості. Найперша — віддаленість об'єкта від місця основної дислокації. До того ж і сублідрядні організації знаходяться далеко одна від одної — у Москві і Ярославлі, Борисполі. Тому й трапляються в нашій роботі всілякі труднощі через неузгодженість дій партнерів. Устаткування і матеріали прибувають з відсиль, планові графіки часто порушуються. Нерідко ведемо монтаж, так би мовити, «з коліс». А це ускладнює роботу, призводить до горезвісної штурмівщини.

Ще одне «вузьке місце» — побутова невлаштованість. Наше польове містечко розташоване поблизу лісосмуги. Це вагончики штабу будови і дирекції, тимчасове помешкання для приїжджих. Трохи далі — вахтовий житловий комплекс.

При вході в містечко — ідальня. Робочий день тут починається о четвертій годині ранку. Обслуговує газовиків зміна на чолі з кухарем Галиною Пархимчик, допомагають їй в роботі комсомолки Люба Кримова та Олена Кропиво.

Працювати дітятам не просто. Річ у тім, що керівництво відділу робітничого постачання № 2 Головукурнафтогаз у Д у, котре базується в Дніпропетровську, так і не змогло організувати в ідальні другу зміну. Тут створюються величезні черги. А це, як відомо, негативно впливає на настрій людей.

Втім, не буду розчаровувати можливі наше поповнення. Труднощі є, але здолати їх колектив до снаги. Тим більше, що зробіти це допомагають колективи художньої самодіяльності районного та Лоуаватського і Мар'їнського будинків культури, Кіровоградського педінституту. Вони — наші чисті і бажані гості.

Записав В. КЛИМЕНКОВ, громадський кореспондент «Молодого комунара».

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ. Уомінятися досвідом, перейняти все краще, передове, що народжується у ході змагання, укласти договір на змагання, підбити підсумки роботи, та й просто поговорити про діла насущні гірники шахт об'єднання «Орджонікідзевугілля» можуть на засіданнях клубу шахтарів-стахановців, яким діє в Станівеому. Його членом може бути кожен вибійник, який щодня дає по півтори норми і раз у квартал зуміє вийти на стахановський рубіж або переверити його — перевинити план не менш як у п'ять разів.

Члени клубу самі є прикладом у праці і в побуті, намагаються прищепити такі якості молоді. І тепер атмосфера ударництва стала характерною не для новаторів-одинок, а для цілих бригад, ділень, шахт. Більше року існує клуб стахановців, а вже зареєстровано 265 колективних рекордів.

Завдяки справній масовості руху новаторів об'єднання вийшло з відстаючих: завдання минулого року завершено достроково, вже більш як 40 тисяч тонн вугілля на рахунку рекордсменів і в цьому році.

На знімку: стахановці 80-х років, вибійники шахти імені Карла Маркса В. М. ЄФРЕМОВ, В. С. САВЧУН і І. Д. ЛЯЛИКОВ.

Фото І. БРУЯ. (Фотохроніка РГАСУ).

СТОРИНКИ ІСТОРІЇ

Минає 330 років з дня смерті Богдана Хмельницького. Хто ж ця людина, життя якої (більше половини його пробило в придніпровському краї) нерозривно вплелось в історію українського народу?

Я К ВІДЗНАЧАЛОСЬ у прийнятій з нагоди 300-річного ювілею воз'єднання України з Росією постанові ЦК КПРС, Ради Міністерів СРСР і Президії Верховної Ради СРСР, «історичною заслугою Богдана Хмельницького є те, що він, виражаючи прагнення українського народу до тісного союзу з російським народом і очолюючи процес становлення української державності, правильно розумів її завдання і перспективи, бачив порятунок українського народу в його об'єднанні з великим російським народом».

Народився Богдан 27 грудня 1595 року у сім'ї безземельного шляхтича-українця Михайла Хмельницького в Чигирині (тепер Черкаська область). Його дитині і юнацькі роки пройшли у маловищому придніпровському краї серед простого українського люду. Закінчивши місцеву школу, вчився в єзуїтській колегії у Львові, оволодів знаннями з граматики, історії, географії, юриспруденції, риторики, поезики, міг вільно розмовляти українською, польською, російською, латинською, турецькою, татарською мовами. Військовою справою юнак оволодів на Запоріжжі.

За історичними джерелами, Б. Хмельницький пройшов школу боротьби проти шляхти, вважав у 30-х роках участь у селянсько-козацьких повстаннях, очолюваних Грыслом, Острином, Гуною, Павлюком (останній діяв і в районі Крилова — неподалік нинішнього Світловодська). Після невдачі народних повстань з посади писаря реєстрового козацького війська Хмельницького переводять одним із десяти сотників Чигиринського полку, а саме військо поляки ставлять під суворий контроль. У другій половині 40-х років чигиринський сотник, військовий та громадський авторитет якого на той час визнано не тільки козацтвом, а й

іноземними послами у Варшаві та верхівкою польської шляхти, розпочав таємну підготовку повстання на Україні. Навколо нього гуртувалися прихильники рішучої збройної боротьби проти панування іноземців. За свідченнями сучасників, Хмельницький вже тоді пропонував «звертатися до Москви, бо вона одіє з нами віри й могла б об'єднатися з нами».

Дізнавшись про ці наміри, коронний хорунжий О. Конецьпольський спочатку наказав Хмельницького арештувати і кинути до Крилової в'язниці, а потім, через відсутність прямих дока-

«...З УСІМА КОЗАЦЬКИМИ ПОЛКАМИ»

зів — відпустити на поруки й таємно вбити. Вважаючи про це, Б. Хмельницький із сином Тимофієм та загном одноподумців наприкінці 1647 року вирушив на Запоріжжя.

У СІЧНІ 1648 Хмельницький з прибічниками розгромив польський гарнізон і оволодів Січчю. 30 січня січова рада обирє Б. Хмельницького гетьманом України. В усі кінці країни рушають січові посланці, закликаючи народ до боротьби за волю. Проти соціального гніту та іноземного поневолення піднялися широкі маси селянства, козацтва, міського населення.

Уже в першій великій битві в урочищі Жовті Води (за 45 кілометрів від сучасної Олександрії) загони Б. Хмельницького 5 травня 1648 року розгромили значний авангард польських військ. А наступного дня біля Княжих Байраків (поблизу сіл Попельнастого й Григорієвців теперішнього Олександрійського району) у полон до козаків потрапили рештки передового загону шлях-

ти. Після цієї перемоги з Крилова, Табурища (тепер в складі м. Світловодська), інших населених пунктів до козаків Хмельницького приєдналося близько 2 тисяч селян та міщан.

Наступні перемоги загонів Хмельницького над військами Речі Посполитої — під Корсунем та Пилявцями (Поділля) в 1648 році, Зборовим (Волинь) — в 1649, Батогом (Поділля) — в 1652 році показали його талант полководця, сприяли зростанню його міжнародного авторитету.

В ході визвольної війни Б. Хмельницький неодноразово відправляв посольства до Москви, направляв листи (фотокопія одного з них є у Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї), якими сповіщав російського

царя про перемоги, просив воз'єднати Україну з Росією, надати їй допомогу у війні проти Речі Посполитої. 1 жовтня 1653 року у Москві Земський собор прийняв ухвалу: «...Гетьмана Богдана Хмельницького и все Войско Запорожское с городами и з землями принять...».

Воз'єднання України з Росією посприяло і розвитку нашого краю, бо створило умови для дальшого заселення території сучасної Кіровоградщини.

Бойові походи, напружене життя давалося взнаки і навесні 1656 року Хмельницький тяжко захворів, проте не відійшов від політичної діяльності. На початку квітня 1657 року на старшинській раді з участю представників міст гетьман заповів ніколи не відступатися від Росії. 27 липня (6 серпня за новим стилем) 1657 року Богдан Хмельницький помер. Поховано його в Іллінській церкві у Суботіві, неподалік Чигириня.

10 жовтня 1943 року Президія Верховної Ради СРСР установила орден Богдана Хмельницького І—ІІІ ступенів, яким за час війни було

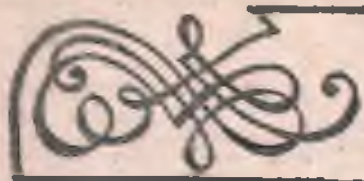
нагороджено 8423 чоловіки та 1076 військових частин і з'єднань. Тієї ж осені місто Переяслав було перейменовано в Переяслав-Хмельницький. З нагоди 300-річчя воз'єднання України з Росією і на відзнаку заслуг Б. Хмельницького перед братніми народами Президія Верховної Ради УРСР 16 січня 1954 року перейменувала м. Проскурів у Хмельницький, а Кам'янець-Подільську область — у Хмельницьку.

На території республіки пам'ятники Б. Хмельницькому, крім Києва, є в Чернігові, Хмельницькому, Берестечку, Чигирині, Суботіві (там же організовано меморіальний музей). На честь 325-річчя воз'єднання України з Росією у Києві споруджено величний монумент дружби і єдності народів-братів.

Сторінки життя Хмельницького знайшли відображення в творах Пушкіна, Рилєєва, Белінського, Шевченка, Гребінки, Франка, Старицького, Корнійчука, Тичини, Загребельного та інших митців. Вищаючи період історії України XVII століття, акриваючи буржуазно-націоналістичні концепції, радянські історики використовують документальні джерела того часу, які сьогодні дбайливо зберігаються в архівосховищах: зокрема, періоду визвольної війни, — в Центральному державному історичному архіві у м. Києві, ряд листів за підписом гетьмана — в такому ж архіві у м. Львові, документи історичних архівів у Москві.

Шанують пам'ять Б. Хмельницького і в нашій краї, стежками якого ходив козак. Зокрема, його іменем названо вулиці у Кіровограді та Світловодську. У місті над Дніпром є також Хмельницький мікрорайон, а в Паладі купільні імені В. І. Леніна оформлено монументальне панно (художник Мизін). Яке відображає події визвольної війни українського народу під проводом Б. Хмельницького. Його ім'я носить колгосп у селі Данилова Балка Ульяновського району.

С. ШЕВЧЕНКО, працівник держархіву області.

Троща

літературно-мистецька сторінка

Михайло РОДИНЧЕНКО

САМОТНІСТЬ

Самотність нікого не милує,
Коли ти відбиєш від людей,
Вона невидимою силою
До прірви тебе приведе.
І вже не промовиш із гонором,
Мовля, обійдуся без вас,
Бо нишком сльозину горьовану
В самотності витреш не раз.
Вона ж не уміє підтримати,
Як двері відкрити біда,
Тоді її можеш осилити,
Як друг тобі руку подає...
...Самотність нікого не милує,
А сумом-печалю пече...
Тому я з дитинства і вірю
У другове вірне плече!
с. Олександрівка,
Долинський район.

Катерина ГОРЧАР

* * *

Скажи мені хоч кілька теплих слів,
Твоя ж душа від того не зміліє.
Ще нам зима розлукою біліє.
Скажи мені хоч кілька теплих слів.
Прощання час. Він так мені болить.
Як пояснить, що діється зі мною?
Я на край світу ладна за тобою.
Прощання час. Він так мені болить.
Мені ти мовчки серце зором гріє.
Ще поряд ми... Чогось уста пімнють...
Скажи мені хоч кілька теплих слів,
Твоя ж душа від того не зміліє...

сміт Новгородка.

ШКІЦ

Валерій ЧАЛИЙ

Кілька хвилин...

Акорд у зловісній
тональності,
Мов реквієму зачин —
«Ракети середньої
дальності
Летітимуть кілька хвилин».
І ставлячи хрест
на нейтральності,
В майбутнє вбиваючи клин,
Ракети середньої дальності
Летітимуть кілька хвилин.
Європа в кайданах
реальності
І знає Париж і Берлін —
Ракети середньої дальності
Летітимуть кілька хвилин.
А світ у лещатах
тотальності.
І б'є Хіросіма у давін:
Ракети середньої дальності
Летітимуть кілька хвилин.
І я не боюсь тривіальності,
Бо хочу ще раз повторити:
«Ракети усякої дальності
Будь-що не повинні
злетіти!».
м. Долинська.

В ІН лежав нерухомо,
втягнувши поверх
кводри довгі тонкі руки
із скрюченими вузлуватими
пальцями, що ледь-
ледь ворухнулися, ніби пе-
ребирали невидимий раз-
зок наміста. Обличчя хво-
рого було спокійне й на-
віть байдуже. Здавалося,
різкі зморшки, що глибо-
ко порізали землісті щок-
и лоб, навки в собі
сховали всю веселість і
настрівність цього сивоу-
сого старика.

Ось уже третій день він
бачив перед собою лише
стелю, фанерну тумбочку,
що висилувала білою
фарбою, лутку вікна і ви-
сокі двополюсничаті дзе-
рі. В палаті було ще одне
незаймане ліж-
ко і дід, по-
зираючи на
нього, нама-
гався відгада-
ти, хто ж у
нього буде су-
сідом. Мож-
ливо, такий
же інфартник,
як і він сам.
І тоді вони

години в обох мовчати-
муть, занурюючись ко-
жен у свій внутрішній світ
роздумів і спогадів. І зно-
ву дні тектимуть крізь них,
як пісок крізь пальці, по-
лишаючи лише сірий пил
незадоволення самим со-
бою і своїм становищем
тяжко хворого.

Двері разучко розчини-
лися, і до палати разом з
медсестрою увійшов ци-
батий, з розкішною гри-
вою смолянистою волос-
ся білозубий молодик. Са-
ме чорні густі патли і
рівні міцні зуби, що здає-
ться не вміщувалися в
його невеликому роті,
першочергово кидались у
вічі.

— Хворий Посипайко,
звернувшись до нього се-
стра, — оце ваше місце.
Вам тут буде добре.

— Дома все-таки кра-
ще.

— Не хвилюйтеся. Ско-
ро вас випишуть.

— Скоро — поняття над-
то вже абстрактне. А сьо-
годні знаєте який день?

— Знаю. Перше травня.
А з мене якраз чергу-
вання.

Хлопець якось мить роз-
ділявся по палаті, а по-
тім знічев'я усівся на під-
віконні і звів додолу
ноги в яскравих, модних
кросовках.

— Ка-хи! — подав го-
лос із свого кутка неміч-
ний старик, — хлопче, як
тебе величати?

— А я думав, що ви
спите?

— Хто ж у такий день
спить?

— І то правда. А звати
мене — Христа.

— Не розумію.

— А жив колись знаме-

нитий мореплавець Хри-
стофор Колумб. А мої
батьки візьми та й наре-
свого первістка цим хри-
стофосфорним імення-
ком. Погано бути первіст-
ком, клянусь своїм мен-
шим братом, якого звати
просто Анатолієм.

— І чого це ти так час-
то «акаєш»?

— А це щоб не казали,
що я весь час якаю. Та це
все дрібниці, із яких я все
одно і досі не дізнався,
як же вас іменувати?

— Я — Харитя.

— А це ж як розуміти?

— Мій батько дуже лю-
бив свою матір Харитину.

Отож на її честь мене і
назвав Харитоном.

— А цікаві ми з вами

— Еге ж.

— За ними вистроївся
наш цех. Козальсько-пре-
совий. Він зайняв перше
місце у змаганні за ми-
нулий квартал. Тому йому
така і честь, що возглов-
ляє колону. Ти приди-
лись, пильненько, може помі-
тиш високого, гарного, трохи
рудуватого юнака. Ба-
чиш?

— Ага. Марширує якийсь
хлопець рудий-рудий, що
вночі з ним можна іти, не
беручи ліхтарика.

— Патякай, Христе, —
дід добродушно посміх-
нувся, — він у синьому
костюмі?

— Атож.

— Іде так, ніби трохи
перевальцем. А руками

майже не роз-
макує.

— Точно, як
Печорін. І
звідки ви все
знаєте?

— Це він —
Віктор. На-
речений моєї
онуки. Пра-
цює майстром
зміни. Ско-

ро весілля гратимуть.

— Отоді вже ви зeko-
номите електроенергії.

— Як це?

— Та кажу ж, що вночі
аін своєю вогнистою чуп-
риною буде освітлювати
все ваше весілля. Дуже
вигідний чоловік!

— І вродиться ж таке
базікало.

Дід зітхнув і лагідно
промовив:

— Славний хлопець.

— Хтоя, я?

— Та ні, Віктор.

В цю мить до палати
зайшла строга і ніби тро-
хи сердита медсестра.

— Хворий Посипайко,
негайно злізьте з вікна.
І що ви там могли поба-
чити?

— Та так, — зам'явся
Христя, — розумієте, ім-
провізація на життєвські
теми.

— Що-що? Дивна у вас
фантазія.

Вона підійшла до підві-
коння, зіпнула навшпинь-
ки і закрила кватирку. —
Харитону Івановичу по-
трібний абсолютний спо-
кій. Зрозуміло, хворий
Посипайко?

— Так точно!

Вона ще раз уважним
поглядом ковзнула по па-
латі і легко зачинила за
собою двері.

Вікно, у яке дивився
Христя, виходило прямо
на глуху стіну лікарняно-
го подвір'я. Єдине що бу-
ло на ній видно, так це
велетенське гасло: «Зне-
шкодуйте мух і дотри-
муйтеся строгої гігієни.
Це — запорука вашого
здоров'я!».

Валерій ГОНЧАРЕНКО

Імпровізація

люди, — весело тріпнуа чу-
довою шевелюрою Хри-
стя, — навіть імена і ті
яксь у нас з вами ненор-
мальні.

У цей час за вікном десь
на вулиці мажорним мар-
шем загрімів духовий ор-
кестр. Зовсім поруч, за
стіною, почулася багатого-
лосий гомін, залунала хо-
рова пісня.

— Що там, Христе, якась
колона строїться? — хви-
льовано запитав дід Хари-
тя, і його пальці ще біль-
ше заворушилися, а бро-
ви вигнулися в два запи-
тальні знаки, очікуючи,
що скаже Христофор По-
сипайко.

— Та я ж, — почав був
той, і тут же хитро при-
мружився. — Такі, дідусю,
дівчата. Які гарні, із зачіс-
ками «Ой держіть, бо
упаду». А що за хода! На-
че вони не по асфальту
чимчикують, а роблять
«па» на льоду першоклас-
ної ковзанки.

— Те-те, — перебив
його сусід по палаті, —
що кому. Ти уважніше при-
дивися, можливо побачиш
колону нашого заводу
«Серп і молот». Вона са-
ме тут починає строїтися.
Ну бачиш? — нетерпляче
запитав дід Харитя.

— Поки що ні.

— Та ти за вулицею
пильнуй.

— Стараюся.

— Ну як?

— Та наче шикується ко-
лона якогось заводу.

— Та не якогось, а на-
шого. Ондечки, поперед
всіх — ветерани-заводча-
ни. А потім — грузовики
із нашими сівалками. Ві-
домими на весь світ. Зро-
зумія?

Пригоди Матрьошки

Жила собі Матрьошка.
Така дерев'яна лялька з
блакитними очима, роже-
вими губенками й щічка-
ми, ще й трішки кирпатим
носиком. Була на ній біла
хустка й червоне плаття.
А з-під хустки визирала
пухнаста коса з яскраво-
синім бантом.

Матрьошка стояла у ві-
тальні, на шафі з посу-
дом. — така красива, що
нею гралися не тільки
Оксанка, а навіть мама ін-
коли брала Матрьошку
до рук і милувалася нею.
Тільки Оксані, щоб дїста-
ти до ляльки, треба бу-
ло стати спочатку на стіль-
чик.

Одного разу, коли Ок-
санка хотіла дістати Мат-
рьошку з шафи, стільчик
гойднувся, вона змахнула
руками й упала на підло-
гу. Звичайно, Оксанка за-
билася, але не заплакала,
бо кіт Тимко, який дрімав
на іншому стільці, біля
шафи, злякався ще дуж-
че від неї й вистрибнув з
переляку на підвіконня.
Оксанка потерла забите
коліно й погладдила kota
по спині:

— Спи, котик! Не бій-
ся!

Та де ж Матрьошка? На
шафі її не було...

А лялька скотилася за
шафу. Було там темно і
трішки заплило. Шукала,
шукала Оксанка свою улюб-
леницю, та так і не зна-
йшла. То й пішла у свою
кімнату, до інших ігра-
шок. Було їх у неї стільки,
що аби всі змалювати, не
вистачило б і кольорових
олівців. Найперш — вели-
ка лялька з довгим біля-
вим волоссям. А ще —
красива зелена машина.
І набір іграшкового посу-
ду, розмальований по-
льовими квітами. І такі ж
іграшкові меблі. І жовтий
верблюд... А тільки де ж
ота Матрьошка!

Оксанка хотіла було за-
плакати, але тато взяв з
полички зі своїм інстру-
ментом тубин з клеєм і
заклеїв Матрьошці поку-
сані боки. А Оксанка роз-
малювала Матрьошку. Те-
пер на ній була біла коф-
та з червоними маками.
І зелена спідниця. І плах-
та картата. Й червоні ко-
рали.

Стала Матрьошка на своє
місце на шафі — аж сь
новим вбранням. І всі вдо-
мі бачать, яка вона радіс-
на. Дарма, що дерев'яна й
говорити не вміє...

Євген ЖЕЛЕЗНЯКОВ,
м. Кіровоград

ОЧІ АКТОРА

Рампа посмієна. Вже відбули
У лінійній радість і горе.
Цує на сцені. Порожньо в залі.
Лиш не порожні очі актора.

На знімку: заслужений артист Абхазької АРСР
Дмитро ДЖАІАНІ (знімок зроблений під час гастролей
Сухумського грузинського драматичного театру в Кі-
ровограді).
Фото Г. КОШКА.

Сьогодні ми відкриває-
мо нову рубрику. Під нею
ми друкуватимемо твори
наших авторів, яких впер-
ше читачам представлятиме
«Молодий комунар».

Отже, слово почат-
куючому поету С. КОМ-
ПАНІЩО.

ТРЕВОГА

Я піднімаюсь по тревоге
Над миром, пошумом
синевы,
Чтоб утром снова
на пороге
Спокойно день
встречал вы.
Я піднімаюсь по тревоге,
Чтоб дети спали в тишині,
Цвіли ромашки у дорозі
І птиці пели по весно...

* * *

Моя задача, вроді бы,
проста
І я се отлично розумію.
Шагаю по периметру поста
І нікого к нему
не подпускаю.
І будет не порушена черта.
Не тронута ні пядь
родного края.
Шагаю по периметру поста.
Я Родины частинку
охраняю.
Пусть пел пока ні схваток,
ні стрельбы,
Перепел мой задача
босая.
Шагаю по периметру
сулби
Знаю на весь планете
отвечаю.

3 4 по 9
серпня
1987 року

Газета виходить у вівторок
четвер, суботу.
Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
М. Кіровоград, вул. Бєліни, 2.